

BEATS MÀRTIRS DE MONTSERRAT
50È ANIVERSARI DE LA MORT DEL P. ABAT AURELI M. ESCARRÉ
HOMILIA DEL P. ABAT JOSEP M. SOLER
13 D'OCTUBRE DE 2018
Is 25, 6-9; He 12, 18-19.22-24; Jo 15, 18-21

“Siste parumper viator”. Aquestes paraules, escrites així en llatí, les trobareu, germans i germanes estimats, en una de les làpides que hi ha a la cripta d'aquesta basílica. “Atura't una mica, vianant”, diu. Atura't i recull el teu esperit davant les despulles mortals dels qui van sofrir la mort per causa de Crist i de la vida monàstica que professaren. És el que fem nosaltres avui, en la festa dels màrtirs de Montserrat. Ens aturem a contemplar el pla de Déu sobre ells i a considerar el seu gest d'amor a Jesucrist. En ells, l'odi de la persecució es va convertir en amor. La feblesa humana en testimoniatge. La mort en victòria. Efectivament, la seva sang escampada és un testimoniatge d'amor. I la mort injusta que van sofrir no estroncà la seva vida en el Senyor, la va transformar en pasqua. Per això, com diu també la inscripció, el record del seu martiri escampa suaument la bona olor de Crist. Una flaire d'Evangelí que arriba fins a nosaltres. No és, però, un dia només per admirar la seva fidelitat fins a la mort. Com diu també una altra inscripció de la cripta, l'admiració de la seva gesta i la glorificació a Déu que els va donar la força de perseverar, han d'anar acompanyades de la imitació. De fer, com ells, camí amb Crist en la nostra existència perquè puguem entrar també al Regne on ells van entrar.

L'evangelí que ha proclamat el diaca parla de com els deixebles de Jesús hem de participar d'una manera o altra de la seva sort: *així com m'han perseguit a mi –diu-, també us perseguiran a vosaltres; així com no han admès el meu ensenyament, tampoc no admetran el vostre*. Això serà així, diu, per dues raons: *perquè porteu el meu nom* i *perquè el món desconeix el qui m'ha enviat*. Aquestes paraules prenen un relleu especial referides als màrtirs de tota la història del cristianisme fins als nostres dies. Però també van dirigides a nosaltres. Com a batejats, portem el nom de Crist; som cristians i ens fonamentem en el seu Evangelí d'amor. Això, però, xoca amb els interessos d'alguns poders. I l'Evangelí i la predicació que en fa l'Església, malgrat la incoherència d'alguns dels seus membres, fan nosa en alguns cercles. La defensa de la veritat, de la justícia, de la primacia de la persona humana i dels seus drets i dels drets dels pobles, la defensa de la protecció del planeta, etc. fan nosa a alguns centres de poder polític, econòmic i mediàtic. D'altra banda, a alguns els fa estrany la fe en Déu i l'anunci de la dimensió transcendent de l'ésser humà. Per això, podem ser incompresos, silenciats, ridiculitzats o atacats d'una manera o altra. Però, ho podem afrontar des de l'amor, de la veritat, de la justícia. Com ho van fer els màrtirs.

En el fragment evangèlic, tanmateix, sembla que Jesús exculpi els qui rebutgen els seus deixebles i el seu anunci de l'Evangelí: *desconeixen –diu- el que m'ha enviat*. En altres paraules: desconeixen el Déu de l'amor i defensor de la dignitat de tot ésser humà. I actuen per desconeixença, com hi van actuar els qui van segar la vida dels nostres beats. Aquestes paraules exculpatòries, recorden aquelles altres de Jesús a la creu: *Pare, perdoneu-los que no saben el que fan* (Lc 23, 34). Som cridats, doncs, a perseverar en l'adhesió a Jesucrist i a testimoniar amb joia el seu Evangelí, en una societat en la qual molts veuen com a estranya la fe cristiana, però experimenten la fam espiritual i cerquen a les palpentes.

A l'inici, he parlat de la cripta dels nostres màrtirs. Des del final de la guerra civil, aquests monjos que van donar la vida per Jesucrist van gaudir d'una estimació profunda per part dels seus germans de comunitat encapçalats pel P. Abat Antoni M.

Marcet. Va ser, però el seu successor, el P. Abat Aureli M. Escarré que va pensar a fer la cripta i posar-hi les despulles que s'havien retrobat. El 1951, el P. Abat Aureli mateix va consagrar-ne l'altar. Ho recorda una inscripció que fa: "Ací l'Abat Aureli amb la seva fillada lloen els germans morts per la fe i consagren un altar a honor de la Santíssima Trinitat, per la intercessió de la Mare de Déu, a la devoció dels màrtirs benedictins". Avui, en la festa d'aquests màrtirs que ell estimà, recordem precisament el 50è aniversari del seu traspàs, esdevingut el dia 21 d'octubre.

A l'escola de sant Benet i a partir dels nous corrents sobre la vida monàstica i litúrgica que venien d'Europa, el P. Abat Aureli –en continuïtat amb l'obra que havia fet el seu predecessor- inculcà als monjos una espiritualitat cristocèntrica, fonamentada en la màxima de la Regla benedictina: "no anteposar res a l'amor del Crist" (RB 4, 21) i nodrida per la pregària de l'Ofici diví i per la "lectio divina". El movia el lema clàssic "ora et labora", prega i treballa. Ensenyava que, posant-lo en pràctica, el monjo podria assolir la pròpia realització com a persona i trobar una vida comunitària de família viscuda amb entusiasme i amb caritat.. Per fidelitat a la vocació monàstica, que va servir la comunitat, l'Església i Catalunya. Treballà per difondre la devoció a la Mare de Déu de Montserrat, a partir de la dinàmica iniciada per les festes de l'entronització el 1947. Posà una cura especial en la millora de les estances del monestir, per fer-les més funcionals i per ajudar a elevar l'esperit; volia que els monjos valoressin l'art i la cultura i que això els portés a tenir una civilització elevada. L'empenta que donà a les activitats culturals de Montserrat fou molt important. Durant el seu abadiat, a més, és fundà el Monestir de Medellín-Envigado a Colòmbia. Avui precisament tenim entre nosaltres el P. Abat President de la nostra Congregació benedictina de Subiaco i Montecassino, que prové d'aquella comunitat. I agraïm a Déu que sigui un fruit d'aquella llavor sembrada per Montserrat.

El P. Abat Aureli, que visqué amb alleujament el final de la guerra civil i el restabliment de la llibertat per a l'Església, de mica en mica s'anà distanciant del règim franquista fins al trencament final amb les declaracions al diari francès "Le Monde" el 1963. Protegí algunes activitats culturals i sociopolítiques de grups d'inspiració cristiana que es proposaven la creació d'unes estructures nacionalistes i més democràtiques per a Catalunya. El 1965, seguint les indicacions dels superiors, anà al monestir de benedictines de Vivoldone, prop de Milà; i hi estigué fins pocs dies abans de morir. En aquesta commemoració del cinquantenari de la seva mort i pensant en el moment present, som invitats a continuar treballant pel nostre país des de la veritat, la justícia i la caritat, ni que ho faci més difícil la presència de polítics i líders socials a la presó o a l'estranger. Ho hem de fer, tenint present, tal com deia el P. Abat Aureli, que les idees polítiques divergents mai no s'han de fer servir en contra de la caritat envers les persones (cf. J. Massot i Muntaner, *Els creadors del Montserrat modern*, 2012, p. 161).

Com tothom, va tenir els seus límits i les seves coses no reeixides. Ara, als cinquanta anys de la seva mort donem gràcies a Déu per l'obra que va fer a través d'ell en bé de tantes realitats i demanem que el Senyor li hagi perdonat totes les negligències. Seguint el que diu una de les inscripcions esmentades referent al P. Abat Marcet, preguem en aquesta eucaristia perquè el P. Abat Aureli, que també reposa en la cripta dels màrtirs que ell estimava, obtingui la glòria de la resurrecció i participi del regne de Jesucrist.